

Uchwała
Krajowej Rady Prokuratorów przy Prokuratorze Generalnym
podjęta w trybie uzgodnienia w trybie obiegowym
w dniach 24–30 września 2025 r.
na podstawie §5a ust. 2 Regulaminu Krajowej Rady Prokuratorów
przy Prokuratorze Generalnym
w sprawie zmiany Zbioru Zasad Etyki Zawodowej Prokuratorów

Krajowa Rada Prokuratorów przy Prokuratorze Generalnym działając na podstawie art. 43 § 6 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. – Prawo o prokuraturze (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 390) zmienia uchwałę z 12 grudnia 2017 r. i do Zbioru Zasad Etyki Zawodowej Prokuratorów wprowadza następujące zmiany:

1. § 1 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

Krajowa Rada Prokuratorów przy Prokuratorze Generalnym może, w drodze uchwały, zmienić lub uzupełnić postanowienia Zbioru, a także dokonywać ich wykładni na wniosek prokuratora lub innego podmiotu, mającego w tym interes prawny, gdy pojawiają się istotne wątpliwości co do znaczenia lub zakresu obowiązywania danej normy.

2. § 2 otrzymuje brzmienie:

W służbie i poza służbą prokurator ma obowiązek:

- 1) przestrzegać prawa i dobrych obyczajów;
- 2) postępować uczciwie;
- 3) zachowywać się w sposób odpowiadający godności urzędu;
- 4) dbać o autorytet pełnionego urzędu, a także o autorytet prokuratury;
- 5) odnosić się z szacunkiem do organów Rzeczypospolitej Polskiej oraz ich reprezentantów;
- 6) szanować godność człowieka oraz przestrzegać praw i wolności człowieka i obywatela.

3. § 3a otrzymuje brzmienie:

1. Na prokuratorach spoczywa szczególna powinność niedopuszczania do wykonywania należących do nich obowiązków i zadań służbowych w sytuacji zaistnienia konfliktu interesów.
 2. Konflikt interesów istnieje wówczas, gdy bezstronne i obiektywne pełnienie funkcji jest zagrożone z uwagi na interesy prywatne, w szczególności gdy prokurator pozostaje w takich relacjach z osobami albo podmiotami będącymi stronami postępowania albo z osobami zainteresowanymi sposobem prowadzenia lub zakończenia postępowania, które mogą wpływać na bezstronne i obiektywne wykonywanie jego obowiązków lub realizowanie jego uprawnień. Konflikt interesów zachodzi w szczególności w przypadkach wskazanych w art. 40 § 1 pkt 1-4, 6 i 10, § 2 oraz art. 41 Kodeksu postępowania karnego.
 3. W przypadku wystąpienia okoliczności uzasadniających przypuszczenie, że w sprawie może zachodzić konflikt interesów, prokurator prowadzący lub nadzorujący postępowanie zobowiązany jest niezwłocznie zawiadomić prokuratora bezpośrednio przełożonego, składając stosownie do okoliczności oświadczenie o wyłączeniu się od udziału w sprawie albo wnioszek o wyłączenie od udziału w sprawie.
 4. Prokurator prowadzący lub nadzorujący postępowanie zobowiązany jest niezwłocznie zawiadomić prokuratora bezpośrednio przełożonego o potencjalnym konflikcie interesów, również w sytuacji gdy nie zachodzą wprost okoliczności powodujące obowiązek wyłączenia prokuratora z prowadzonego postępowania.
 5. Każdy prokurator, w przypadku powzięcia wiadomości, że w sprawie prowadzonej przez innego prokuratora może zachodzić konflikt interesów, zobowiązany jest do niezwłocznego zawiadomienia o tym prokuratora bezpośrednio przełożonego nad prokuratorem, którego konflikt dotyczy.
4. Po § 3a dodaje się § 3b w brzmieniu:
- Korzystanie z wolności słowa przez prokuratora nie może podważać godności jego urzędu, ani zaufania do jego bezstronności i obiektywizmu. Publiczne wypowiedzi prokuratora, w tym dotyczące działalności prokuratury, powinny być rzeczowe, zrozumiałe i powściągliwe. W szczególności, prokurator, poza przypadkami wynikającymi z obowiązków służbowych, nie powinien publicznie oceniać pracy innego prokuratora w zakresie postępowania, którego sam nie prowadził, albo nie nadzorował.

5. § 4 otrzymuje brzmienie:

1. Prokurator ma obowiązek unikać zachowań i sytuacji, które mogłyby podważyć zaufanie do jego niezależności, bezstronności i rzetelności zawodowej lub wywoływać wrażenie braku poszanowania dla prawa. W szczególności prokuratorowi nie wolno przyjmować żadnych korzyści majątkowych ani osobistych, jeśli są one wręczane w związku z pełnioną przez niego funkcją lub wykonywanymi obowiązkami.

2. Prokurator ma obowiązek unikać kontaktów osobistych z osobami i innymi podmiotami, które mogłyby rodzić konflikt interesów lub negatywnie wpływać na postrzeganie bezstronności prokuratora i podważać zaufanie do urzędu prokuratora, a także unikać podejmowania tego rodzaju działań w sferze zawodowej, publicznej i prywatnej.

3. Prokuratorowi nie wolno podejmować dodatkowego zatrudnienia, sposobu zarabkowania, ani funkcji społecznych, nawet nieodpłatnych, które mogłyby rodzić konflikt interesów lub negatywnie wpływać na postrzeganie jego niezależności, bezstronności lub obiektywizmu.

6. § 5 otrzymuje brzmienie:

Prokurator ma szczególny obowiązek baczenia, aby nawet nieumyślnie nie dopuścić do ujawnienia tajemnicy prawnie chronionej, w tym danych osobowych uczestników postępowania, w szczególności przez kontakty z innymi osobami oraz niewłaściwą pieczę nad materiałami postępowania.

7. § 6 otrzymuje brzmienie:

Prokurator powinien wymagać od innych prokuratorów kierowania się zasadami etyki zawodowej. W przypadku gdy inny prokurator narusza zasady etyki zawodowej lub wyraża taki zamiar, prokurator powinien zwrócić uwagę prokuratorowi naruszającemu zasady etyki, a w przypadku braku właściwej reakcji, poinformować prokuratora bezpośrednio przełożonego tego prokuratora.

8. W § 9 dotychczasowy zapis otrzymuje numer 1 i dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

2. W przypadku, gdy nieuprawniony wpływ na niezależność prokuratora wywierają jego przełożeni, prokurator powinien zawiadomić prokuratora bezpośrednio przełożonego nad prokuratorem wywierającym wpływ oraz Krajową Radę Prokuratorów.

9. § 10 otrzymuje brzmienie:

Prokurator egzekwuje wykonywanie jego poleceń kierowanych do innych organów i uczestników postępowania, stosując środki, które w jak najmniejszym stopniu ograniczają ich prawa i wolności osobiste.

10. Uchyla się § 11.

11. § 12 otrzymuje oznaczenie „11” i brzmienie:

Pisma i decyzje prokurator ma obowiązek formułować w sposób rzeczowy, wyważony i zrozumiały. Nie powinien używać stwierdzeń nacechowanych emocjonalnie, sugerujących osobiste zaangażowanie lub naruszających godność osobistą.

12. § 13 otrzymuje oznaczenie „12”.

13. § 14 otrzymuje oznaczenie „13” i brzmienie:

Prokurator, niezależnie od wręczenia uczestnikowi postępowania odpowiednich pouczeń, w razie potrzeby powinien w sposób zrozumiały wyjaśnić ich treść i kwestie prawne związane z postępowaniem.

14. § 15 otrzymuje oznaczenie „14”, a ust. 2 otrzymuje brzmienie:

W razie wykonywania czynności z udziałem osoby ze szczególnymi potrzebami, prokurator powinien odpowiednio dostosować sposób swojego działania i warunki przeprowadzania tej czynności.

15. § 16 otrzymuje oznaczenie „15” i brzmienie:

1. W relacjach z innymi prokuratorami oraz pracownikami prokuratury prokurator powinien kierować się szacunkiem, uprzejmością i życzliwością, dbając o to, by relacje międzyludzkie w miejscu pracy były pozbawione zbędnych napięć i nie powodowały niepożądanego stresu oraz zapewniając w miarę możliwości pomoc i wsparcie.

2. Prokurator przełożony lub zwierzchnik służbowy powinien kierować się obiektywizmem, transparentnością ocen i dążyć do tworzenia dobrej atmosfery pracy.

16. § 17 otrzymuje oznaczenie „16” i brzmienie:

1. Działalność społeczna prokuratora nie może podważać jego obiektywizmu i bezstronności, ani naruszać godności urzędu i zaufania do prokuratury.

2. Biorąc udział w zgromadzeniach i innych formach publicznej aktywności prokuratorowi nie wolno ujawniać swoich poglądów politycznych.

17. Uchyła się ust. 3 § 18.

18. § 18 otrzymuje oznaczenie „17”.

19. Uchyła się ust. 1 § 19 i skreśla oznaczenie numeryczne ust. 2.

20. § 19 otrzymuje oznaczenie „18”.

21. § 20 otrzymuje oznaczenie „19” i brzmienie:

1. Prokurator nie może świadczyć pomocy prawnej, za wyjątkiem pomocy udzielanej osobom najbliższym.

2. Nie stanowi pomocy prawnej w rozumieniu ust. 1 nieodpłatne udzielenie informacji o instytucjach świadczących pomoc prawną oraz o obowiązujących przepisach prawa, a także udzielanie informacji prawnej interesantom jednostki organizacyjnej prokuratury.

22. Uchyła się § 21.

23. § 22 otrzymuje oznaczenie „20”, a ust. 2 otrzymuje brzmienie:

2. Prokurator, korzystając z mediów społecznościowych, powinien zachować rozwagę i powściągliwość.

24. § 23 otrzymuje oznaczenie „21”.

25. Uchyła się § 24.

26. § 25 otrzymuje oznaczenie „22” i brzmienie:

W publikacjach naukowych, edukacyjnych i wspomnieniowych prokurator może wykorzystać doświadczenia nabyte w ramach wykonywania zawodu prokuratora, jeżeli nie narusza tajemnic prawnie chronionych.

Tekst jednolity Zbioru Zasad Etyki Zawodowej Prokuratorów stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

Wiceprzewodniczący
Krajowej Rady Prokuratorów
przy Prokuratorze Generalnym

Prokurator Krajowy
Dariusz Korneluk

